EIROPAS
KOMISIJA

Briselē, 21.10.2024.
COM(2024) 495 final

2024/0274 (COD)

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA,

ar ko attiecībā uz īpašiem Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA) pasākumiem, kuru mērķis ir sniegt papildu palīdzību dabas katastrofu skartajām dalībvalstīm, groza Regulu (ES) 2020/2220

PASKAIDROJUMA RAKSTS

1. PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

- **Priekšlikuma pamatojums un mērķi**

Nesenās dabas katastrofas Centrāleiropā un Austrumeiropā, kā arī Dienvideiropā ir postoši skārušas šajos reģionos dzīvojošos un strādājošos. Ir iznīcināts liels lauksaimnieciskās un mežsaimnieciskās ražošanas potenciāls un radušies milzīgi ienākumu zaudējumi. Lai Eiropas pārtikas sistēmas un lauku kopienu neaizsargātību, ko šīs katastrofas rada, novērstu ātri, Eiropai papildus resursiem, kas pieejami no citiem Eiropas fondiem, vajag būt spējīgai ātri sniegt efektīvu atbalstu arī no lauku attīstības programmām.

Kopējā lauksaimniecības politika (KLP) jau tagad atbalsta investīcijas lauksaimniecības un mežsaimniecības potenciāla atjaunošanā un sniedz ienākumu atbalstu. Ar šiem atbalsta pasākumiem tomēr var nepietikt, ja ņem vērā lauksaimnieku un mežsaimnieku vajadzības dabas katastrofu skartajās valstīs.

Lai dabas katastrofu skartās dalībvalstis saņemtu papildu palīdzību un varētu rīkoties elastīgāk, Komisija ierosina jaunu pasākumu un vairāk elastības attiecībā uz noteikumu stingrības nemazināšanas robežvērtību – tas palielinās lauksaimniecības potenciāla atjaunošanas investīcijām pieejamo budžetu un finansēs arī jauno pasākumu.

Jaunais pasākums, ko finansē no Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA) un īsteno saskaņā ar lauku attīstības programmām, ļauj dalībvalstīm sniegt mērķtiecīgu likviditātes atbalstu lauksaimniekiem, meža tiesiskajiem valdītājiem un MVU, kuri nodarbojas ar lauksaimniecības vai mežsaimniecības produktu pārstrādi, tirdzniecību vai izstrādi un kurus skārušas pēc 2024. gada 1. janvāra notikušas dabas katastrofas.

Tieši un ātri risinot skarto uzņēmumu naudas plūsmas grūtības, atbalsts ar jaunā pasākuma starpniecību veicinās nodrošinātību ar pārtiku un jau iepriekš novērsīs potenciālus dabas katastrofu radītus tirgus traucējumus. Lai šos mērķus sasniegtu un vienlaikus nodrošinātu pietiekami vienkāršu pārvaldību, kas ļauj reaģēt ātri, lauksaimnieki, meža tiesiskie valdītāji un MVU šo atbalstu saņems fiksētas summas veidā.

Bez tam būtu jāstiprina investīcijas lauksaimniecības potenciāla atjaunošanā un tālab jāpalielina budžeta elastīgums attiecībā uz noteikumu stingrības nemazināšanas robežvērtību ELFLA līdzekļu izmantošanā.

Šajā kontekstā ir svarīgi nodrošināt ne tikai budžeta elastīgumu attiecībā uz noteikumu stingrības nemazināšanas robežvērtību, bet arī turpināt un pastiprināt plānotās investīcijas un rīcību attiecībā uz katastrofu novēršanu un sagatavotību katastrofām, kā arī turpināt pielāgoties klimata pārmaiņām, lai mīkstinātu aizvien biežāk plosošos klimata katastrofu ietekmi. Atjaunošanas pūliņi un likviditātes maksājumi būtu pēc iespējas labāk jālīdzsvaro ar nepieciešamību turpināt patlaban jau paredzētās investīcijas un rīcību attiecībā uz katastrofu novēršanu un sagatavotību katastrofām.

Lai pašreizējās lauku attīstības programmās pieejamos resursus izmantotu maksimāli efektīvi, dalībvalstīm, balstoties uz objektīviem un nediskriminējošiem kritērijiem, būs jāpamato, kā tās nodrošina, ka jaunais atbalsta pasākums patiešām ir orientēts uz vissmagāk skartajām personām. Turklāt būs jānosaka, kāds jaunajā pasākumā drīkst būt Savienības ieguldījuma maksimālais īpatsvars.

Procesa ziņā dalībvalstīm šis jaunais pasākums vai plānotā finansējuma pārdale būs jāiekļauj lauku attīstības programmās, kurās tālab būs jāizdara izmaiņas. Attiecīgās programmu izmaiņas var iesniegt, kad šis priekšlikums būs stājies spēkā.

- **Saskanība ar pašreizējiem konkrētās rīcībpolitikas noteikumiem**

Priekšlikums ir saskanīgs ar kopējās lauksaimniecības politikas un Eiropas strukturālo un investīciju fondu (ESI fondi) vispārējo tiesisko regulējumu un attiecas vienīgi uz mērķorientētiem grozījumiem Regulā (ES) 2020/2220. Priekšlikums papildina visus pārējos Savienības veiktos pasākumus, kuru mērķis ir risināt pašreizējo situāciju, un konkrēti tos pasākumus, kuru mērķis ir nodrošināt likviditāti.

- **Saskanība ar citām Savienības rīcībpolitikām**

Priekšlikums attiecas vienīgi uz mērķorientētiem grozījumiem Regulā (ES) 2020/2220 un ir saskanīgs ar citām Savienības rīcībpolitikām.

2. JURIDISKAIS PAMATS, SUBSIDIARITĀTE UN PROPORCIONALITĀTE

- **Juridiskais pamats**

Priekšlikuma juridiskais pamats ir Līguma par Eiropas Savienības darbību 43. panta 2. punkts.

- **Subsidiaritāte (neekskluzīvas kompetences gadījumā)**

Līgumā par Eiropas Savienības darbību ir noteikts, ka lauksaimniecība ir Savienības un dalībvalstu dalītā kompetencē, un vienlaikus ar Līgumu ir izveidota kopēja lauksaimniecības politika ar kopīgiem mērķiem un kopīgu īstenošanas kārtību. Priekšlikuma mērķis ir nodrošināt lauku attīstības kopīgo mērķu sasniegšanu un jauna pasākuma kopīgu īstenošanu.

- **Proporcionalitāte**

Priekšlikums ietver vienīgi tādus ierobežotus un mērķorientētus grozījumus, kas ir vajadzīgi, lai sasniegtu mērķi nodrošināt ārkārtas un pagaidu palīdzību lauksaimniekiem, meža tiesiskajiem valdītājiem un MVU, kuri nodarbojas ar lauksaimniecības produktu vai mežsaimniecības produktu pārstrādi, tirdzniecību vai izstrādi un nopūlas ar atjaunošanu un kurus sevišķi smagi skārušas dabas katastrofas.

- **Juridiskā instrumenta izvēle**

Šajos bezprecedenta apstākļos vajadzīgā papildu pasākuma ieviešanai piemērotākais instruments ir regula.

3. *EX POST* IZVĒRTĒJUMU, APSPRIEŠANOS AR IEINTERESĒTAJĀM PERSONĀM UN IETEKMES NOVĒRTĒJUMU REZULTĀTI

- ***Ex post* izvērtējumi / spēkā esošo tiesību aktu atbilstības pārbaudes**

Neattiecas.

- **Apspriešanās ar ieinteresētajām personām**

Ierosināto grozījumu tehniskā, ierobežotā un steidzamā rakstura dēļ tiesību akta priekšlikums nav piemērots plašai sabiedriskai apspriešanai. Šis paskaidrojuma raksts kopā ar pievienoto aktu tomēr tiks nosūtīts pārējām iestādēm un ar *EUR-Lex* portāla starpniecību būs pieejams sabiedrībai.

- **Ekspertu atzinumu pieprasīšana un izmantošana**

Neattiecas.

- **Ietekmes novērtējums**

Ietekmes novērtējums jau ir veikts, lai sagatavotu priekšlikumu par Regulu (ES) Nr. 1305/2013. Atsevišķs ietekmes novērtējums par šiem ierosinātajiem ierobežotajiem grozījumiem nav vajadzīgs.

- **Normatīvā atbilstība un vienkāršošana**

Neattiecas.

- **Pamattiesības**

Neattiecas.

4. IETEKME UZ BUDŽETU

Priekšlikums attiecas uz ELFLA 2014.–2022. gada lauku attīstības programmām un esošās budžeta saistības nemaina. Grozījums iekļaujas 2014.–2022. gada kopējā piešķīruma ietvaros un tādējādi ir budžeta ziņā neitrāls.

Kopējais ELFLA saistību apropriāciju sadalījums pa gadiem paliek nemainīgs. Maksājumi labuma guvējiem tiks veikti līdz 2025. gada 31. decembrim un tātad tiks finansēti no 2025., 2026. un 2027. gada budžeta. Maksājumu apropriācijas, kas vajadzīgas šā pasākuma finansēšanai, jāsagatavo, izmantojot ELFLA apropriācijas, kuras iekļautas gaidāmajā Komisijas 2025. gada budžeta projektā, un sagatavotās apropriācijas izlīdzinās atbilstošs maksājumu vajadzību samazinājums nākamajos gados.

Ierosinātais grozījums nekādi nemaina daudzgadu finanšu shēmas gada maksimālos apjomus, kas saistībām un maksājumiem noteikti Regulas (ES) 2020/2093 I pielikumā.

5. CITI ELEMENTI

- **Īstenošanas plāni un uzraudzīšanas, izvērtēšanas un ziņošanas kārtība**

Pasākumu īstenošana tiks uzraudzīta un par to tiks ziņots ar Regulu (ES) Nr. 1303/2013 un (ES) Nr. 1305/2013 izveidoto vispārējo ziņošanas mehānismu satvarā.

- **Skaidrojošie dokumenti (direktīvām)**

Neattiecas.

- **Detalizēts konkrētu priekšlikuma noteikumu skaidrojums**

Lai dabas katastrofu skartajām dalībvalstīm sniegtu papildu palīdzību un dotu lielāku elastību attiecībā uz noteikumu stingrības nemazināšanas robežvērtību, tiek ierosināti Regulas (ES) 2020/2220 grozījumi, kas paredz:

- ieviest jaunu pasākumu, kas dalībvalstīm ļauj sniegt likviditātes atbalstu lauksaimniekiem, meža tiesiskajiem valdītājiem un MVU, kuri nodarbojas ar lauksaimniecības un mežsaimniecības produktu pārstrādi un kurus skārušas pēc 2024. gada 1. janvāra notikušas dabas katastrofas. Atbalstu izmaksā fiksētas summas veidā. Jauno pasākumu ELFLA var līdzfinansēt līdz 100 % apmērā, un Savienības ieguldījuma maksimālais īpatsvars ir 10 % no ELFLA kopējā ieguldījuma 2021.–2022. gada lauku attīstības programmā;

- attiecībā uz noteikumu stingrības nemazināšanas klauzulu nodrošināt zināmu elastību, kuru piemēro, kad līdzekļus pārdala par labu jaunajam pasākumam vai ražošanas potenciāla atjaunošanas pasākumiem;

- dot dalībvalstīm iespēju vienkāršot procedūras un nepārvaramas varas principa piemērošanas gadījumā uzskatīt, ka dabas katastrofa smagi skārusi visu attiecīgo teritoriju;

- ļaut dalībvalstīm atbalstīšanai atlasīt ar atjaunošanas vai likviditātes maksājumiem saistītas darbības, kas ir fiziski pabeigtas vai pilnībā īstenotas vēl pirms pieteikšanās uz finansējumu.

2024/0274 (COD)

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA,

ar ko attiecībā uz īpašiem Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA) pasākumiem, kuru mērķis ir sniegt papildu palīdzību dabas katastrofu skartajām dalībvalstīm, groza Regulu (ES) 2020/2220

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 43. panta 2. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu[1],

ņemot vērā Reģionu komitejas atzinumu[2],

saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru,

tā kā:

(1) Nesenās dabas katastrofas Centrāleiropā un Austrumeiropā, kā arī Dienvideiropā ir postoši skārušas lauku iedzīvotājus, kuri šajos reģionos dzīvo un strādā. Ir iznīcināts ievērojams lauksaimnieciskās un mežsaimnieciskās ražošanas potenciāls, un rezultātā skarto reģionu lauksaimnieki, meža tiesiskie valdītāji un lauku uzņēmumi cieš lielus ienākumu zaudējumus. Lai Eiropas pārtikas sistēmas un lauku kopienu neaizsargātību, ko šīs katastrofas rada, novērstu ātri, ir lietderīgi no Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA) ātri sniegt efektīvu ārkārtas atbalstu, kuru īsteno ar lauku attīstības programmām, un esošos pasākumus padarīt elastīgākus.

(2) Lai mazinātu pēc 2024. gada 1. janvāra notiekošu dabas katastrofu sekas, būtu jāparedz jauns ārkārtas un pagaidu pasākums, ar kuru novērst likviditātes problēmas, kas apdraud lauksaimniecības un mežsaimniecības darbību nepārtrauktību un to mazo un vidējo uzņēmumu darbības turpināšanos, kuri nodarbojas ar lauksaimniecības un mežsaimniecības produktu pārstrādi, tirdzniecību vai izstrādi. Turklāt lauksaimnieciskās ražošanas potenciāla atjaunošanai paredzētais atbalsts, kas pieejams saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 1305/2013[3], būtu jāpastiprina, budžetu padarot elastīgāku attiecībā uz Eiropas Parlamenta un Padomes

[1] OV C [...], [...], [...]. lpp.
[2] OV C [...], [...], [...]. lpp.
[3] Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1305/2013 (2013. gada 17. decembris) par atbalstu lauku attīstībai no Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA) un ar ko atceļ Padomes Regulu (EK) Nr. 1698/2005 (OV L 347, 20.12.2013., 487. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1305/oj).

Regulas (ES) 2020/2220[4] 1. panta 2. punkta noteikumu stingrības nemazināšanas robežvērtību.

(3) Jaunā pasākuma finansējumu nodrošinās ELFLA, tāpēc pienākas šim jaunajam pasākumam piemērot uz 2014.–2020. gada plānošanas periodu noteikto tiesisko regulējumu, proti, Regulas (ES) Nr. 1305/2013 un Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 1306/2013[5] īpašos noteikumus, kā arī minēto regulu īstenošanas noteikumus.

(4) Ar Regulu (ES) 2020/2220 ELFLA plānošanas periods ir pagarināts līdz 2022. gada 31. decembrim. Pagarinātā plānošanas perioda īstenošana turpināsies līdz 2025. gada beigām. Uz pagarinājuma laiku Regula (ES) 2020/2220 paredz arī pārejas noteikumus. Tā kā ELFLA īstenošana pašlaik notiek pagarinātajā periodā, ir lietderīgi ar Regulas (ES) 2020/2220 grozījumiem noteikt jaunā ārkārtas pasākuma nosacījumus un padarīt budžetu elastīgāku attiecībā uz noteikumu stingrības nemazināšanas robežvērtību.

(5) Lai budžeta finansējumu varētu elastīgāk pārdalīt par labu jaunajam pasākumam un pastāvošajam lauksaimnieciskās ražošanas potenciāla atjaunošanas apakšpasākumam un vienlaikus turpināt plānotās investīcijas un rīcību attiecībā uz katastrofu novēršanu un sagatavotību katastrofām, kā arī turpināt pielāgoties klimata pārmaiņām, lai mīkstinātu aizvien biežāk plosošos klimata katastrofu ietekmi, būtu jāļauj dalībvalstīm Regulas (ES) 2020/2220 1. panta 2. punkta noteikumu stingrības nemazināšanas robežvērtību samazināt par ne vairāk kā 15 procentpunktiem un tā, lai nenoslīdētu zem 30 % minimālās robežvērtības.

(6) Lai dalībvalstis spētu pilnvērtīgi novērst pēc 2024. gada 1. janvāra notiekošu dabas katastrofu sekas un ar noteikumu, ka konkrētā darbība bijusi reaģēšana uz šādu dabas katastrofu, būtu jāļauj atbalstīšanai atlasīt darbības, kas ir fiziski pabeigtas vai pilnībā īstenotas jau pirms tam, kad ar programmu saskanīgs finansējuma pieteikums iesniegts vadošajai iestādei.

(7) Ar atbalstu, kuru piešķir saskaņā ar šajā regulā paredzēto pasākumu un kura mērķis ir nodrošināt MVU konkurētspēju, kā arī lauku saimniecību īpašnieku un meža tiesisko valdītāju dzīvotspēju, būtu pieejamie resursi jākoncentrē uz labuma guvējiem, ko dabas katastrofas skārušas vissmagāk, un minētais atbalsts būtu jāpiešķir, pamatojoties uz objektīviem un nediskriminējošiem kritērijiem. Atbalsts būtu jāsaņem tikai tādiem labuma guvējiem, kuru attiecīgais ražošanas potenciāls iznīcināts vismaz par 30 %.

(8) Šis ir steidzams, pagaidu un ārkārtas pasākums, turklāt attiecīgie maksājumi jāizdara ātrā un vienkāršā veidā, tāpēc būtu jānosaka tas, ka maksājums ir vienreizējs, un pasākuma piemērošanas beigu datums.

---

[4] Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2020/2220 (2020. gada 23. decembris), ar ko nosaka dažus pārejas noteikumus atbalstam no Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA) un Eiropas Lauksaimniecības garantiju fonda (ELGF) 2021. un 2022. gadā un ar ko attiecībā uz līdzekļiem un piemērošanu 2021. un 2022. gadā groza Regulas (ES) Nr. 1305/2013, (ES) Nr. 1306/2013 un (ES) Nr. 1307/2013, un attiecībā uz līdzekļiem un šāda atbalsta sadalījumu 2021. un 2022. gadā groza Regulu (ES) Nr. 1308/2013 (OV L 437, 28.12.2020., 487. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2020/2220/oj).

[5] Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1306/2013 (2013. gada 17. decembris) par kopējās lauksaimniecības politikas finansēšanu, pārvaldību un uzraudzību un Padomes Regulu (EEK) Nr. 352/78, (EK) Nr. 165/94, (EK) Nr. 2799/98, (EK) Nr. 814/2000, (EK) Nr. 1290/2005 un (EK) Nr. 485/2008 atcelšanu (OV L 347, 20.12.2013., 549. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1306/oj).

(9) Lai vairāk atbalstītu vissmagāk skartos lauksaimniekus, meža tiesiskos valdītājus vai MVU, ir lietderīgi ļaut dalībvalstīm fiksētās summas maksājumu līmeni pielāgot konkrētām atbalsttiesīgo labuma guvēju kategorijām, tālab nosakot, piemēram, konkrētus diapazonus vai plašas kategorijas, kas pamatojas uz objektīviem un nediskriminējošiem kritērijiem.

(10) Kad dalībvalstis piešķir jaunajam pasākumam paredzēto atbalstu, tām būtu jāņem vērā, kāds atbalsts, reaģējot uz dabas katastrofu ietekmi, piešķirts saskaņā ar citiem valsts vai Savienības atbalsta instrumentiem vai privātām shēmām.

(11) Jaunā pasākuma resursi būtu jāplāno ar līdzfinansējuma likmi līdz 100 %.

(12) Lai šajā regulā paredzētajam jaunajam pasākumam nodrošinātu pienācīgu finansējumu, bet neapdraudētu citus lauku attīstības programmu mērķus, attiecībā uz minēto pasākumu būtu jānosaka Savienības ieguldījuma maksimālais īpatsvars.

(13) Ar atbalstu, ko novirza lauksaimnieciskās un mežsaimnieciskās ražošanas potenciāla atjaunošanai pēc dabas katastrofām, par prioritārām būtu jānosaka darbības, kuru pamatā ir princips "atjaunot uzlabojot", proti, pēckatastrofas atveseļošanas, rehabilitācijas un rekonstrukcijas posmi, kas lauksaimniecības un mežsaimniecības nozares izturētspēju palielina ar katastrofu riska mazināšanas pasākumiem, kuri norādīti Apvienoto Nāciju Organizācijas Katastrofu riska mazināšanas biroja izstrādātajā Sendai ietvarprogrammā katastrofu riska mazināšanai 2015.–2030. gadam, un vienlaikus būtu jānodrošina, ka atlasītās darbības piedāvā vislabāko samēru starp atbalsta lielumu un mērķi panākt noturību pret katastrofām.

(14) Lai tad, kad tiek piemērots nepārvaramas varas princips, mazinātu skarto labuma guvēju un dalībvalstu administratīvo slogu, dalībvalstīm vajadzētu būt iespējai uzskatīt, ka dabas katastrofa smagi skārusi visu attiecīgo teritoriju.

(15) Lai ar Regulu (ES) 2020/2220 pagarinātā 2014.–2020. gada plānošanas perioda tiesiskā regulējuma aptvertajās lauku attīstības programmās jauno pasākumu īstenotu vienveidīgi, Komisijai būtu jāsaņem īstenošanas pilnvaras. Minētās pilnvaras būtu jāizmanto saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 182/2011[6].

(16) Komisijas īstenošanas pilnvarām būtu jāattiecas uz prasībām par jaunā pasākuma atspoguļošanu lauku attīstības programmās, lauku attīstības politikas uzraudzību un izvērtēšanu, ikgadējo īstenošanas ziņojumu sastādīšanu un pārbaužu un sankciju īstenošanu.

(17) Tādēļ Regula (ES) 2020/2220 būtu attiecīgi jāgroza.

(18) Paturot prātā tagadējo dabas katastrofu postošās izpausmes un to, ka ir steidzami jārīkojas un jāmīkstina šo katastrofu ietekme uz Savienības agropārtikas un mežsaimniecības nozari, tiek uzskatīts par nepieciešamu izmantot izņēmumu, kas attiecībā uz astoņu nedēļu laikposmu minēts Līgumu Protokola Nr. 1 "Par valstu parlamentu lomu Savienībā" 4. pantā.

(19) Ņemot vērā ar dabas katastrofām saistītās situācijas steidzamību, ir lietderīgi, ka šī regula stājas spēkā dienā, kad to publicē *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī,*

---

[6] Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 182/2011 (2011. gada 16. februāris), ar ko nosaka normas un vispārīgus principus par dalībvalstu kontroles mehānismiem, kuri attiecas uz Komisijas īstenošanas pilnvaru izmantošanu (OV L 55, 28.2.2011., 13. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj).

IR PIEŅĒMUŠI ŠO REGULU.

1. pants

Regulu (ES) 2020/2220 groza šādi:

(1) regulas 1. panta 2. punktā pievieno šādu daļu:

"Atkāpjoties no šā punkta pirmās daļas otrā teikuma, dalībvalstis, pārdalot un izlietojot līdzekļus šīs regulas 6.a pantā un Regulas (ES) Nr. 1305/2013 18. panta 1. punkta b) apakšpunktā minētajiem pasākumiem, var samazināt kopējo ELFLA ieguldījuma daļu, kas rezervēta Regulas (ES) Nr. 1305/2013 59. panta 6. punktā minētajiem pasākumiem. Šāds samazinājums nav lielāks par ELFLA summām, kas pārdalītas par labu šīs regulas 6.a pantā un Regulas (ES) Nr. 1305/2013 18. panta 1. punkta b) apakšpunktā minētajiem pasākumiem, un nepārsniedz 15 procentpunktus no kopējās ELFLA ieguldījuma daļas, kāda lauku attīstības programmās noteikta Regulas (ES) Nr. 1305/2013 59. panta 6. punktā minētajiem pasākumiem. Tālab ņem vērā tādu kopējo ELFLA ieguldījuma daļu, kāda saskanīgi ar šīs regulas 1. panta 2. punktu lauku attīstības programmās ieplānota laikā, kad ELFLA atbalstīto programmu termiņš tika pagarināts līdz 2022. gada 31. decembrim. Kopējā daļa, kas rezervēta Regulas (ES) Nr. 1305/2013 59. panta 6. punktā minētajiem pasākumiem, nav mazāka par minētajā pantā noteikto minimālo robežvērtību. Tikpat lielu procentpunktu samazinājumu, nepārdalot līdzekļus pasākumiem, kas minēti šīs regulas 6.a pantā un Regulas (ES) Nr. 1305/2013 18. panta 1. punkta b) apakšpunktā, var piemērot Regulas (ES) Nr. 1305/2013 58.a panta 2. punktā minētajiem papildu resursiem.";

(2) regulas 2. pantā pievieno šādu 5. punktu:

"5. Atkāpjoties no Regulas (ES) Nr. 1303/2013 65. panta 6. punkta, vadošā iestāde atbalstīšanai var atlasīt darbības, kas ir fiziski pabeigtas vai pilnībā īstenotas, pirms vadošajai iestādei iesniegts finansējuma pieteikums, bet ar noteikumu, ka darbība tikusi īstenota ar pasākumu, kas minēts šīs regulas 6.a pantā, kā arī Regulas (ES) Nr. 1305/2013 18. panta 1. punkta b) apakšpunktā vai 24. panta 1. punkta d) apakšpunktā, un ar noteikumu, ka šāda darbība bijusi reaģēšana uz dabas katastrofu, kas 2024. gada 1. janvārī jau bija notikusi.";

(3) iekļauj šādus pantus:

"6.a pants

Ārkārtas pagaidu atbalsts dabas katastrofu īpaši smagi skartajiem lauksaimniekiem, meža tiesiskajiem valdītājiem un MVU

1. Šā pasākuma atbalsts nodrošina ārkārtas palīdzību lauksaimniekiem, meža tiesiskajiem valdītājiem un MVU, kurus dabas katastrofas skārušas īpaši smagi, un atbalsta mērķis ir nodrošināt viņiem uzņēmējdarbības nepārtrauktību, ja ir izpildīti šā panta nosacījumi.

2. Šā pasākuma atbalstu piešķir, ja dalībvalstu kompetentās publiskās iestādes ir oficiāli atzinušas, ka Regulas (ES) Nr. 1305/2013 2. panta 1. punkta k) apakšpunktā definēta dabas katastrofa 2024. gada 1. janvārī ir jau notikusi, un ja šī katastrofa vai

pasākumi, kas saskanīgi ar Regulu (ES) 2016/2031* pieņemti, lai izskaustu vai norobežotu augu slimību vai kaitīgo organismu, ir iznīcinājuši vismaz 30 % no attiecīgā ražošanas potenciāla.

3. Atbalstu piešķir:

(a) lauksaimniekiem;

(b) privātiem un publiskiem meža tiesiskajiem valdītājiem un citiem privāto vai publisko tiesību subjektiem un to apvienībām, bet nevar piešķirt par valstij piederošu mežu, kuru apsaimnieko valsts;

(c) MVU, kas nodarbojas ar LESD I pielikuma aptvertu lauksaimniecības produktu vai kokvilnas (bet ne zivsaimniecības produktu) pārstrādi, tirdzniecību vai izstrādi, vai

(d) MVU, kas nodarbojas ar meža produktu pārstrādi, mobilizēšanu un tirdzniecību.

Attiecībā uz lauksaimniecības produktu pārstrādi ražošanas procesa izlaide drīkst būt arī produkts, kuru LESD I pielikums neaptver.

4. Uz pieejamo pierādījumu pamata nosakot atbalsttiesīguma nosacījumus, dalībvalstis mērķtiecīgi atbalsta labuma guvējus, kuri skarti visvairāk.

5. Atbalstu sniedz ar fiksētas summas maksājumu, kas līdz 2025. gada 31. decembrim jāizdara, pamatojoties uz atbalsta pieteikumiem, kurus kompetentā iestāde apstiprinājusi līdz 2025. gada 30. jūnijam. Maksājuma lielumu pēc objektīviem un nediskriminējošiem kritērijiem var diferencēt pa labuma guvēju kategorijām.

6. Atbalsta maksimālā summa nepārsniedz 42 000 EUR vienam labuma guvējam.

7. Lai saskanīgi ar Regulas (ES, Euratom) 2018/1046 33. pantu nodrošinātu finanšu pārvaldības pareizību un vienlaikus mērķtiecīgi atbalstītu labuma guvējus, kuri skarti visvairāk, ar šo pantu saskanīga atbalsta piešķiršanā dalībvalstis ņem vērā atbalstu, kas piešķirts ar citiem valsts vai Savienības atbalsta instrumentiem vai privātām shēmām, kuras izstrādātas, lai reaģētu uz dabas katastrofu ietekmi.

6.b pants

Dabas katastrofu īpaši smagi skartajiem lauksaimniekiem, meža tiesiskajiem valdītājiem un MVU piešķirtā ārkārtas pagaidu atbalsta piemērošanas noteikumi

1. Šīs regulas 6.a pantā minēto ārkārtas pagaidu atbalstu ELFLA finansē kā pasākumu Regulas (ES) Nr. 1305/2013 13. panta nozīmē.

2. Maksimālais ELFLA ieguldījums šīs regulas 6.a pantā minētajā pasākumā ir 100 %.

3. Šim pasākumam sniegtais atbalsts nepārsniedz 10 % no kopējā ELFLA ieguldījuma 2021.–2022. gada lauku attīstības programmā.

6.c pants

Nepārvarama vara

Attiecībā uz Regulas (ES) Nr. 1306/2013 īstenošanu, kad KLP finansēšanā, pārvaldībā un uzraudzībā tiek piemērots minētās regulas 2. panta 2. punktā minētās nepārvaramās varas princips un spēcīga dabas katastrofa smagi skārusi kādu skaidri noteiktu teritoriju, attiecīgā

dalībvalsts drīkst uzskatīt, ka minētā katastrofa vai notikums ir smagi skāris visu minēto teritoriju.

6.d pants

Komisijas pilnvaras

1. Komisija var pieņemt īstenošanas aktus, ar kuriem nosaka noteikumus, kas vajadzīgi šīs regulas 6.a pantā minētā pasākuma īstenošanai ar lauku attīstības programmām, kuras pieder pie tiesiskā regulējuma, kas piemērojams 2014.–2020. gada plānošanas periodā, kurš pagarināts saskaņā ar 1. pantu. Minētos noteikumus var pieņemt šādās jomās:

   (a) lauku attīstības politikas uzraudzība un izvērtēšana;

   (b) lauku attīstības programmu sastādīšanas noteikumi;

   (c) ikgadējo īstenošanas ziņojumu sastādīšana;

   (d) pārbaužu un sankciju īstenošana.

2. Šā panta 1. punktā minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas minēta Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 182/2011** 5. pantā.

6.e pants

Komiteju procedūra

1. Šīs regulas 6.d panta 1. punkta a), b) un c) apakšpunktā aprakstītā pilnvarojuma izmantošanā Komisijai palīdz Lauku attīstības komiteja, kas izveidota ar Regulas (ES) Nr. 1305/2013 84. pantu.

2. Šīs regulas 6.d panta 1. punkta d) apakšpunktā aprakstītā pilnvarojuma izmantošanā Komisijai palīdz Lauksaimniecības fondu komiteja, kas izveidota ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2021/2116*** 103. panta 1. punktu.

* Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2016/2031 (2016. gada 26. oktobris) par aizsardzības pasākumiem pret augiem kaitīgajiem organismiem, ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 228/2013, (ES) Nr. 652/2014 un (ES) Nr. 1143/2014 un atceļ Padomes Direktīvas 69/464/EEK, 74/647/EEK, 93/85/EEK, 98/57/EK, 2000/29/EK, 2006/91/EK un 2007/33/EK (OV L 317, 23.11.2016., 4. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2016/2031/oj).

** Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 182/2011 (2011. gada 16. februāris), ar ko nosaka normas un vispārīgus principus par dalībvalstu kontroles mehānismiem, kuri attiecas uz Komisijas īstenošanas pilnvaru izmantošanu (OV L 55, 28.2.2011., 13. lpp., ELI: https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj).

*** Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/2116 (2021. gada 2. decembris) par kopējās lauksaimniecības politikas finansēšanu, pārvaldību un uzraudzību un ar ko atceļ

Regulu (ES) Nr. 1306/2013 (OV L 435, 6.12.2021., 187. lpp., ELI: https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2021/2116/oj).”.

2. pants

Šī regula stājas spēkā dienā, kad to publicē *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē,

Eiropas Parlamenta vārdā –	*Padomes vārdā –*
priekšsēdētāja	*priekšsēdētājs*